

Rada oświatowa, czyli jak zwiększyć udział obywateli w decydowaniu o sprawach edukacji na poziomie gminy, powiatu i województwa

Elżbieta Gozdowska
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Informacja o projekcie badawczym

- Prezentacja przygotowana na podstawie projektu badawczego *Rada oświatowa w opiniach władz samorządowych i środowisk związanych z lokalną edukacją* realizowanego w 2015 r. w ramach projektu systemowego ORE *Doskonalenie strategii zarządzania oświatą na poziomie regionalnym i lokalnym II etap* przez Elżbietę Gozdowską i Danutę Urygę.
- Cel badania – rekonstrukcja procesu powstania Rady Oświatowej oraz uzyskanie obrazu jej funkcjonowania w oparciu o opinie respondentów związanych z tym organem społecznym.

Celem prezentacji jest:

- Przedstawienie obowiązującego prawa, które nie sprzyja powstawaniu rad oświatowych, ani też nie wzmacnia autorytetu tych, które już istnieją.
- Przedstawienie propozycji zmian w prawie oświatowym, dzięki którym szanse na powstawanie rad oświatowych mogą się zwiększyć a rady będą miały faktycznie uspołeczniający charakter.

Co to jest rada oświatowa ?

- Rada oświatowa jest organem społecznym, który, na podstawie znowelizowanej Ustawy o systemie oświaty z 1998 roku, **może** (nie musi) **funkcjonować** na poziomie wszystkich rodzajów jednostek samorządu terytorialnego, umożliwiając obywatelom udział w decydowaniu o sprawach edukacji na poziomie gminy, powiatu i województwa.

Powołanie rady oświatowej

Art. 48 ust. 1 u.s.o.:

- Utworzenie rady oświatowej jest całkowicie **uzależnione od woli organu stanowiącego j.s.t.**

Rekomendacje:

- Oparcie procesu tworzenia rady oświatowej na fundamencie **inicjatywy mieszkańców.**
- **Zobligowanie organu stanowiącego j.s.t. do powołania rady oświatowej.**
- Utworzenie rady **nieobligatoryjne.**

Usytuowanie rady oświatowej

Art. 48 ust. 1 u.s.o.:

- Rada oświatowa działa „przy organie” stanowiącym j.s.t..

Rekomendacja:

- Rezygnacja z silnego powiązania rady oświatowej z organem stanowiącym j.s.t. poprzez zmianę zapisu ustawowego np. „działa na rzecz oświaty na terenie j.s.t.”.

Ustalenie składu rady oświatowej

Art. 49. ust. 1 u.s.o:

- Organ stanowiący j.s.t.–
**ustala skład rady i zasady
wyboru** jej członków.

Rekomendacje:

- **Ustawowe** uregulowanie składu rady oświatowej.
- Zapewnienie uczestnictwa w radzie **środowisk zaangażowanych w sprawy edukacji** – przedstawicieli rad szkół i placówek, organizacji pozarządowych o edukacyjnym profilu, organizacji pracodawców, instytucji naukowych, itp.

Ustalanie składu cd.

Rekomendacje:

- Zagwarantowanie uczestnictwa w radzie oświatowej reprezentantów rad szkół.
- Demokratyczny tryb wyłaniania kandydatów do rady oświatowej.

Tworzenie regulaminu rady oświatowej

Art. 49. ust. 2 u.s.o:

- Regulamin rady oświatowej **określa organ stanowiący j.s.t.**

Rekomendacje:

- Rada oświatowa powinna posiadać **prawo uchwalania i zmian własnego regulaminu.**

Zakres kompetencji rady oświatowej

Art. 48 ust. 2 pkt 1-5. u.s.o.:

- **badanie potrzeb oświatowych** na obszarze działania j.s.t. oraz przygotowywanie projektów ich zaspokajania;
- **opiniowanie** budżetu j.s.t. w części dotyczącej wydatków na oświatę; projektów sieci publicznych szkół i placówek; projektów aktów prawa miejscowego w sprawach oświaty;

Rekomendacje:

- Nadanie opiniom rady **wiążącego charakteru**.
- Wyposażenie rady w **prawo do występowania z wnioskami** do organów samorządu, Krajowej Rady Oświatowej i kuratora oświaty.

Zakres kompetencji cd.

Art. 48 ust. 2 pkt 1-5.

U.S.O.:

- **wyrażanie opinii i wniosków** w innych sprawach dotyczących oświaty.
- Niewiążący tryb opiniowania sprawia, że aktywność opiniodawcza rady traci na znaczeniu.

Rekomendacje:

- Rozważenie możliwości **wzmocnienia pozycji rady** poprzez przyznanie jej większych kompetencji decyzyjnych i kontrolnych, np. delegowanie przedstawicieli rad oświatowych do komisji konkursowych na stanowiska kierownicze w oświacie.

